

Propostes de pau, desarmament i noviolència pels municipis – Eleccions municipals 2015

Davant les eleccions municipals que tindran lloc el proper dia 24 de maig, el **Centre Delàs d'Estudis per la Pau** ha elaborat propostes per implementar la cultura de pau, el desarmament i la noviolència als municipis. Son recomanacions elaborades per als Consells de Cooperació dels municipis per tal de que la cultura de la pau sigui un dels eixos que han de regir les polítiques municipals de cooperació, solidaritat i ajut al desenvolupament.

Definició de cultura de pau

La construcció d'una cultura de pau és una les tasques fonamentals per construir un món més equitatiu i més just. D'acord amb la **Declaració sobre una Cultura de Pau**, aprovada per l'Assemblea General de les Nacions Unides l'any 1999, "Una cultura de pau és un conjunt de valors, actituds, tradicions, comportaments i estils de vida basats en:

- El respecte a la vida, la fi de la violència i la promoció i la pràctica de la no violència per mitjà de l'educació, el diàleg i la cooperació;
- El respecte ple dels principis de sobirania, integritat territorial i independència política dels estats i de no ingerència en els assumptes que són essencialment jurisdicció interna dels estats, de conformitat amb la Carta de les Nacions Unides i el dret internacional;
- El respecte ple i la promoció de tots els drets humans i les llibertats fonamentals;
- El compromís amb la resolució pacífica dels conflictes;
- Els esforços per a satisfer les necessitats de desenvolupament i protecció del medi ambient de les generacions presents i futures;
- El respecte i la promoció del dret al desenvolupament;
- El respecte i el foment de la igualtat de drets i oportunitats de dones i homes;
- El respecte i el foment del dret de totes les persones a la llibertat d'expressió, opinió i informació;
- L'adhesió als principis de llibertat, justícia, democràcia, tolerància, solidaritat, cooperació, pluralisme, diversitat cultural, diàleg i enteniment a tots els nivells de la societat i entre les nacions;

Així la cultura de pau és doncs aquella que treu tota legitimitat a la violència, entesa no solament com a violència directa (física o psicològica), sinó en un sentit molt més ampli – la violència estructural – que inclou les injustícies socials i econòmiques, la desigualtat de gènere, les violacions dels drets humans i el no respecte al medi ambient.

a. Contextualització en clau municipal

A l'àmbit municipal, la proximitat a la població dóna als Consells de Cooperació la possibilitat de jugar un rol important de **sensibilització i educació en cultura de pau**.

Com a entitat política, els municipis poden fer una aposta clara per la cultura de pau, fent d'aquest concepte un dels **principis claus de la seva acció de govern**.

D'altra banda, com tots els altres agents de cooperació, els Consells de Cooperació han d'**integrar un enfocament basat en la cultura de pau en tots els seus projectes** d'ajut al desenvolupament.

b. Línies d'acció concretes i propostes de treball

El **Programa d'Acció sobre una Cultura de Pau** que les Nacions Unides van aprovar juntament amb la Declaració per a una Cultura de Pau mesures per a promoure la cultura de pau; l'educació; el desenvolupament econòmic i social sostenible; la promoció dels drets humans; mesures per a garantir la igualtat entre homes i dones; mesures per promoure la participació democràtica; mesures encaminades per a promoure la comprensió, la tolerància i la solidaritat; mesures per donar suport a la comunicació participativa i la lliure circulació d'informació i coneixements; mesures per promoure la pau i la seguretat internacionals. D'acord amb el exposat en aquest apartat anterior i tenint en compte les característiques i les competències dels ens locals, els municipis, a través o en coordinació amb els Consells de Cooperació podrien dur a terme les següents actuacions:

• **Àmbit de sensibilització i educació**

Intercanvi d'experiències: viatges a zones que han patit conflictes armats recents, invitar a persones que han viscut un conflicte armat a fer una estada al municipi

Convocar cursos i xerrades a favor de la pau i la noviolència

- Producció, i sobretot ús, de material didàctic d'educació per la pau i la noviolència per a centres educatius
- Adquisició de publicacions sobre pau a les biblioteques municipals
- Exposicions entorn a qüestions relatives a la pau i la noviolència
- Celebració de dates assenyalades: 21 de setembre, dia internacional de la pau; 30 de gener, dia mundial de la noviolència.

• **Acció de govern**

- Declaracions institucionals a favor de la cultura de pau, més concretament:
  - a. a favor del desarmament,
  - b. contra les armes i centrals nuclears,
  - c. contra les guerres,
  - d. contra la venda d'armaments,
  - e. contra la instal·lació d'indústries militars
- Agermanament amb municipis que han patit conflictes armats.
- Compromisos que reflecteixen una clara incorporació de la cultura de pau com a política de govern municipal, per exemple:
  - a. no autoritzar que l'exèrcit espanyol o l'OTAN facin propaganda en els centres educatius o en actes per a joves;
  - b. no donar ajuts públics a associacions, grups o empreses que promouen la violència (audiovisuals, videojocs, còmics, joguines bèl·liques,...);
  - c. no fomentar inversions en la indústria militar;
  - d. no celebrar actes de caire militar ni autoritzar maniobres militars dintre dels termes municipals (incloent-hi les zones declarades parc natural com Collserola)

- Promoció i facilitació del diàleg entre col·lectius amb interessos divergents i a través de mediadors independents escollits entre les dues parts.

- **Incorporació de la cultura de pau en tots els projectes de cooperació**

Malgrat el foment de la cultura de pau en l'àmbit de l'educació i la sensibilització és de caire majoritàriament local, l'impacte d'una ciutadania conscienciada té també un impacte a escala global. Tampoc tindria massa sentit que un municipi integrés la cultura de pau en els seus projectes de cooperació però que no apliqués aquesta cultura en les seves polítiques internes.

- El foment de la cultura de la pau en els projectes de desenvolupament requereix un anàlisi previ de les conseqüències que aquests mateixos projectes poden tenir ja que la cooperació al desenvolupament no sempre garanteix un foment de la pau. Exemples:
  - a. La contractació d'empreses privades de seguretat armades per a garantir la seguretat dels treballadors en projectes de cooperació pot ser contradictori amb un enfocament que integri la cultura de pau com a un dels eixos vertebrals del projecte. El mateix es pot dir dels vincles amb els exèrcits en la realització de tasques humanitàries o d'ajut al desenvolupament.
  - b. La interlocució (sovint necessària per dur a terme projectes de cooperació) amb alguns actors que fan ús il·legítim de la força o que ostenten el poder de forma il·legítima pot ser contradictòria amb la cultura de la pau.